

BARNE-OG LIKESTILLINGSDEP.	
Arkivkode	431.41
Saksnr:	2007/02823 - 051

Barne- og likestillingsdepartementet
Barne- og ungdomsavdelingen
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

DERES REF.:

VÅR REF.:
CBO

ARKIVNR:

DATO:
12.10.2007

HØRINGSUTTALELSE

Regulering av barnevernets omsorgsansvar for enslige mindreårige asylsøkere i den første fasen etter ankomst til landet

Barneverntjenesten i Asker kommune har mottatt høringsnotat fra Barne- og likestillingsdepartementet av 23. august 2007, vedrørende regulering av barnevernets omsorgsansvar for enslige mindreårige asylsøkere i den første fasen etter ankomst til landet, og vil med dette gi en høringsuttalelse.

Vi er en kommune med mye erfaring knyttet til enslige mindreårige, da vi har transittmottak og ordinært enslige-mindreårige mottak i vår kommune. Vi driver også egne bofelleskap for bosatte enslige mindreårige med barnevernvedtak. P.t. har vi 26 aktive barnevernsaker på ungdom fra Hvalstad mottak, og vi hadde pr. 1.10 mottatt 56 bekymringsmeldinger fra mottaket.

Asker barneverntjeneste ser at det foreslås at ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere overføres til statlig regional myndighet, ved Bufetat, og at det opprettes botilbud i form av omsorgssentre. At ansvaret overføres barnevernet, og at omsorgssenteret skal ha samme krav til kvalitet som andre barneverninstitusjoner, vurderer barneverntjenesten i Asker kommune som svært positivt. Barneverntjenestens dilemma i forhold til dagens asylmottak har vært hvordan vår rolle som barnevern har vært tenkt i forhold til Utlendingsdirektoratets ansvar. Det er avklarende at det nå settes strengere krav til botilbudet og oppfølgingen av barna, da barneverntjenesten gjentatte ganger har stilt spørsmål til om kvaliteten på asylmottaket har vært god nok.

Barn som kommer til landet alene eller er blitt etterlatt, befinner seg i en svært sårbar situasjon. Ikke minst vil de fleste barna ha vansker fordi de befinner seg i et ukjent land, uten å kjenne språket og samfunnet for øvrig. De har som regel ingen nære og kjente personer å støtte seg til, og mange har hatt traumatiske opplevelser i hjemlandet eller på reisen til Norge. Asker barneverntjeneste mener at dagens asylmottak ikke har hatt tilstrekkelige ressurser eller kompetanse til å kunne ivareta barnas omsorgsbehov, verken i forhold til behandlingsopplegg, materielle og fysiske krav, voksentetthet, oppfølging osv. Det har således i mange saker vært vanskelig å vurdere i hvilke saker vi skal iverksette tiltak eller ikke, da vi har ment at de fleste barna på asylmottaket ikke har fått det de er i behov av.

Barne- og Ungdomstjenesten, Barnevernet

Postadresse: Postboks 353
1372 Asker

Besøksadresse: Kirkeveien 206 A, 3. etg
1383 Asker

Telefon: Sentralbord: 66 90 97 00
Telefax 66 76 82 63

Mail: barnevern@asker.kommune.no
www.asker.kommune.no

Org.nr. 944 382 038 mva.
Bankgiro: 6003 06 79000

Barneverntjenesten mener imidlertid at det i enda større grad enn det som fremgår av høringsnotatet bør stilles krav til omsorgssenteret. På lik linje med andre barneverninstitusjoner bør for eksempel ikke senterne være for store, og antakelig ikke ha flere enn maks 10-12 beboere, da størrelsen på senteret blant annet vil påvirke skole-, og helsetilbudet i kommunen, samt den kommunale barneverntjenestens mulighet til å følge opp ved behov. Det vurderes videre som nødvendig og forebyggende barnevern at det utarbeides forpliktende retningslinjer og forpliktende avtaler med andre instanser, slik som fastlege, Barne- og ungdomspsykiatrien, politi, helsesøstre og skoler i de aktuelle kommunene, slik at barna ikke blir stående uten tilstrekkelig og kvalitativ god oppfølging. Riskoen ved at barna ikke får tilstrekkelig oppfølging fra rette instanser er at den kommunale barneverntjenesten må ta ansvaret, selv om barnet i utgangspunktet ikke hadde særskilte behov utover det å være enslig mindreårig asylsøker.

Det anses videre viktig at det utarbeides retningslinjer for hvordan en håndterer saker hvor menneskehandel og barnas sikkerhet er en risiko. Menneskehandel er i dag et økende problem, og er blitt verdens nest største industri. Det bør ikke være opp til hvert enkelt omsorgssenter eller hver kommune å løse de problemene som oppstår i slike saker. Når det gjelder den kvaliteten som stilles til omsorgssenterne, forutsetter Asker barneverntjeneste således at kompetansen vil være tilpasset den aktuelle målgruppen, slik at nettopp menneskehandelproblematikk og behovet for særlige sikkerhetsrutiner blir ivaretatt på en kvalitativ god måte. Et forpliktende samarbeid med politiet må sikres i menneskehandelsaker. Det bør muligens vurderes eget senter/institusjon for de som trenger særlig beskyttelse av sikkerhetsmessige grunner.

Et annet dilemma barneverntjenesten møter i forhold til kvalitet og oppfølging av enslige mindreårige, er vansker med å viderefremme nødvendig informasjon til barnet på grunn av språkbarrieren. Lovpålagte krav til barnets medvirkning og selvbestemmelse, vil derfor ofte være vanskelig å gjennomføre i praksis. Å finne tolk kan være en svært vanskelig oppgave, og den kompetansen som finnes er som regel kun i Osloområdet. I Asker kommune hadde vi ett tilfelle der vi måtte kjøpe tolketjenester fra Danmark, da kompetansen ikke fantes her overhodet. Å styrke tolketjenesten i de kommunene som vil ha omsorgssentre er således avgjørende for å ivareta de lovpålagte rettighetene i lov om barneverntjenester.

Asker barneverntjeneste ser at det foreslås at rollen til vergen, som opprettes for den mindreårige, skal styrkes. Dette anses positivt, da en i dag ser at vergerollen er svært personavhengig. Det vurderes som viktig at vergen for enslige mindreårige asylsøkere mottar god opplæring og regelmessig veiledning, gjerne gjennom obligatoriske kurs og tydelige krav/retningslinjer. På den måten vil rollen bli mindre personavhengig, og vergen vil være kjent med hvordan de kan/skal møte de særlige problemstillingene som oppstår i forhold til mindreårige asylsøkere. På samme tid bidrar slike krav til at øvrige hjelpeinstanser kan få realistiske forventninger til vergen.

Til slutt vil Asker barneverntjeneste bemerke at 6 ukersfristen som er satt for BUFetat til å fatte vedtak etter § 5A –5 på bakgrunn av et forslag til oppfølgingsplan fra omsorgssenteret, anses å være svært kort. Barneverntjenesten stiller spørsmål ved om dette i tilstrekkelig grad åpner for en god nok plan, både innholdsmessig og i forhold til koordinering av de ulike nødvendige tjenestene som skal bidra i oppfølgingen. Det foreslås at planarbeidet i størst mulig grad følger prinsippene om undersøkelse i lov om barneverntjenester, herunder at den individuelle planen er mer lik de lovpålagte tiltaksplaner i barnevernet. Tiltaksplanen bør etter barneverntjenestens vurdering inneholde en god situasjonsbeskrivelse og ha konkrete og realistiske hovedmål og delmål, som er evaluerbare. Videre foreslås at fristen forlenges til 3

måneder. På den måten vil overføring av sak til den kommunale barneverntjenesten, der det er nødvendig, forenkle prosessen. Det er imidlertid nødvendig at barnet får et vedtak så raskt som mulig etter plassering på omsorgssenteret, men dette bør kunne løses ved å fatte vedtak etter § 5A-4 på bakgrunn av en foreløpig plan for oppholdet.

Vi undrer oss over at høringsnotatet ikke i større grad drøfter hva som ligger til grunn for at departementet har landet på at enslige mindreårige plassert på omsorgssentre ikke som hovedregel skal ha plasseringsvedtak etter barnevernloven, da de plasseres på sentre som ivaretar de samme krav som settes til barneverninstitusjoner.

Når ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere nå også tillegges barnevernet, bør dessuten fremgangsmåten i arbeidet med barna følge de prinsipper og retningslinjer som gjelder for barn generelt.

Med hilsen

Solveig Daasvand
Barnevernleder

Christina Borthwick Vermelid
Jurist